

Selu Malo Bavanište pretil nestajanje ako dođe do širenja ugljenokopa i podizanja nove termoelektrane između Kovina i nasipa prema Dunavu. Oko 300 meštana, kao ni žitelji okolnih sela, nisu upoznati s planovima koji će im promeniti život iz korena. Mnogo je razloga protiv realizacije projekata Novi Kovin: ovde se ljudi bave isključivo poljoprivredom, a iskopavanje i spaljivanje uglja uništiće zemljište. Takođe, reč je o zaštitnom pojasu s velikim izvorima pitke vode ispod naslaga uglja, važnim za vodosnabdevanje Banata, kaže za „Politiku” Saša Nikolić, lider organizacije „Eko-zona” iz Malog Bavaništa.

Mogućnost proširenja površinskih kopova Rudnika Kovin u restrukturisanju na polja A i B, u čijem sastavu bi bila izgrađena termoelektrana iz koje bi stizalo oko trećina električne energije potrebne Vojvodini, datira još iz devedesetih godina. Protivnici te ideje tvrde da će rudnik ostaviti 4.000 hektara jalovine, a njeni zagovornici da je tako dobijen ugalj četrdesetak odsto jeftiniji i da ekspertske analize pokazuju da od iskopavanja uglja, preko transporta do odlaganja na deponiju, nema bilo kakvog zagađenja životne sredine.

Stručnjaci su izračunali i da bi kapacitet resursa vode bio smanjen samo jedan odsto, što je zanemarljivo, jer je reč o obnovljivom izvoru. Inače, Rudnik za podvodnu eksploataciju uglja Kovin, sa stotinak zaposlenih, jedinstvenom tehnologijom u svetu, posebnim plovećim bagerom, godišnje ispod Dunava sa dubine od četrdesetak metara crpi oko 180.000 tona uglja. Procene rezervi se razlikuju, ali obećavaju eksploataciju od nekoliko decenija.

Prethodne decenije kovinska lokalna samouprava se nekoliko puta izjašnjavala protiv prostornog plana koji omogućava ove radove, pozivajući se na dve stvari - da je reč o potezu rezervata prirode Deliblatska peščara, i da ispod naslaga peska, šodera i uglja postoje dva najveća resursa pitke vode u Srbiji, o čijem aktiviranju kao regionalnih izvorišta se govori već četvrt veka. Predlog izgradnje termoelektrane snage do 700 megavata, koja je proglašena za jedno od prioriternih ulaganja u energetici Srbije, svojevremeno je odbijan uprkos najavama da ima zainteresovanih investitora, koji bi otvorili oko 1.000 novih radnih mesta.

Po ovom pitanju oglasio se i Centar za ekologiju i održivi razvoj (Cekor) tvrdnjom da bi se zalihe uglja mogle iskorišćavati oko 20 godina, a da se meštani mogu izdržavati stotinama godina ukoliko se sačuvaju voda i poljoprivreda. Predstavnici Cekora, koji su u kontaktu sa seljanima Malog Bavaništa, ističu da investitori - pokrajinske i republičke vlasti ne informišu meštane ovog kraja o opasnostima pred kojima se nalaze. Cekor skreće pažnju na neodržana obećanja meštanima sela Vreoci iz kolubarske regije da će biti raseljeni do kraja 2015. godine, jer je tek polovina sela raseljena, a uslovi za život preostalih domaćinstva su nepodnošljivi. Još je gori primer, dodaju, selo Drmno iz kostolačkog pojasa, koje živi na udaljenosti od 50 do 300 metara od kopova, okruženo sa tri strane, a koje vlasti ni ne

planiraju da sele. „Priča o novim radnim mestima je nerealna, jer će investitor, ma ko to bio, dovesti svoje radnike, a i šta bi paori mogli da rade na takvim poslovima. Ovde ljudi žive na zemlji i od nje, i ovim bi im bilo oteto osnovno sredstvo za rad. Smatramo da investicija nije opravdana kada se realno procene svi skriveni troškovi i štete koji prate projekte spaljivanja uglja”, tvrde u Cekoru.

Na naše pitanje u kojoj fazi je realizacija projekta i imaju li studiju o procenama uticaja, u opštini Kovin saznajemo da je termoelektrana u međuvremenu postala deo urbanističke dokumentacije, tačnije uvršćena je u Prostorni plan opštine Kovin, a u skladu sa prostornim planovima Republike Srbije i Autonomne Pokrajine Vojvodine.

„Ništa što je u vezi sa Rudnikom i termoelektranom nije u nadležnosti opštine. Takođe, ne posedujemo elaborate o procenama uticaja na životnu sredinu. Zbog svega rečenog, o ovoj temi lokalna samouprava i nema mandat da razgovara sa meštanima Malog Bavaništa, jer je u pitanju viša nadležnost”, navedeno je u pisanom odgovoru opštine Kovin.

izvor: politika.rs